

Kollektiivse pöördumise algataja

Teie 04.10.2022

Meie .01.2023 nr 1-6/22-127/2

Vastuskiri kollektiivsele pöördumisele

Lugupeetud kollektiivse pöördumise esitajate esindaja

Tänan Teid, et esitasite Riigikogule kollektiivse pöördumise "Kõigile koroonasurmadele tuleb teha ekspertanalüüs".

Riigikogu juhatus võttis kollektiivse pöördumine menetlusse 11.10.2022 ja edastas selle menetlemiseks sotsiaalkomisjonile.

Kollektiivse pöördumisega tehakse ettepanek, et kõikidele koroonasurmadele tuleb teha tagantjärele sõltumatu ekspertanalüüs.

Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas kollektiivset pöördumist oma 6.12.2022 ja 24.01.2023 istungitel.

6.12.2022 istungil osalesid kollektiivse pöördumise algatajate esindaja Mariann Joonas-Tõnumaa, Ilona Drikkit ja Sotsiaalministeeriumi tervisesüsteemi arendamise osakonna tervishoiuvõrgu juht Heli Paluste.

Sotsiaalministeeriumi esindaja selgituste kohaselt oli Terviseameti kodulehel COVIDisse surnuid 2799. Seda numbrit värskendatakse kord nädalas surma põhjuste registri andmete põhjal ja haiglate raporti põhjal oli haiglates surnud 2781 inimest. Põhiline osa koroonasurmi ongi aset leidnud haiglates. Nende kahe numbrit võrdlusest tuleb välja, et kümnekond on surnud väljaspool haiglat. Mis puudutab COVIDi haigusjuhtude uurimist, siis tegelikult on kahe viimase aasta jooksul Eesti teadlaste poolt juba läbi viidud kaks suurt ja põhjalikku uuringut.

Esimene analüüs, mis valmis sai, oli rahastatud nn RITA1 meetmest, mille tellis Sotsiaalministeerium Eesti Teadusagentuuri vahendusel ning seda rahastati Euroopa Liidu struktuurifondide rahast. Uuring toimus professor Anneli Uusküla juhtimisel ja analüüsiti COVID-19 haigusjuhtumeid ja riskirühmi just rahvastiku põhisel. See oli väga suur ja põhjalik uuring, mis muu hulgas käsitles just eelkõige riskirühmade väljaselgitamist. Et saada teada, mis on need, just rasket haigestumist, sealhulgas hospitaliseerimist, intensiivravi ja ka surmasid põhjustavad riskitegurid, mis võimaldaks siis võib-olla tegevusi suunamata paremini ka riigi tasemel. Ja seal leiti, et tõepoolest nakatumise risk ei erine soost ja nakatuvad igas vanuses inimesed.

Teine informatsiooni andev uuring oli RITA2 meetmest, mis toimus professor Joel Starkopfi juhtimisel, aga milles osalesid kõik Eesti aktiivravihaiglad, kus COVID-haigeid raviti. See puudutas just hospitaliseeritud ja eriti just intensiivravisse sattunud haigeid. Seal uuriti prognoostilisi meetmeid ja diagnostika meetodeid, mis võimaldaksid haigestumise alguses kohe seda märgata, õigeaegselt ja raviplaani selle järgi korrigeerida ning uuriti ka võimalikke uuenduslikke ravi meetodeid just raskekujulise COVID-19 baasil. Seda uuringut samuti rahastati nii Eesti Teadusagentuuri, Sotsiaalministeeriumi kui ka Euroopa Regionaalarengu Fondist. Kuna seal uuriti just nimelt hospitaliseeritud haigeid, siis oligi see lisaväärtus, mida see uuring andis, just eelkõige haiglaraviga seotud, nii diagnostika kui ka raviplaani koostamiseks. Toodi välja, et haigusliku raskusaste COVID-19 põdemisel sõltub just sellest, kuidas vallandab organismis ulatusliku põletiku protsess. Toodi välja, et kopsupõletik on peamiseks põhjuseks, miks vanemad ja kaasuvate haigustega inimesed vajavad intensiivravi ja lisahapnikku. Muu hulgas oli kaasatud sinna Eesti Genoomika Instituut, kus siis geenidoonorite uurimisel tuvastati, et teatud geenivariantide kandjad vajavad samuti koroonasse nakatudes suurema tõenäosusega haiglaravi.

Kahe uuringu kokkuvõtted ja dokumendid on Eesti Teadusagentuuri kodulehel ja ka Eesti Teadusinfosüsteemis ETIS saadaval. Uute uuringute planeerimisel tuleks võtta arvesse seda, milliseid uuringuid juba on tehtud.

Komisjoni 24.01.2023 istungil osalesid Eesti Perearstide Seltsi juhatuse esinaine Le Vallikivi ja perearst Helen Lasn. Komisjoni liikmed leidsid, et koroonasurmi tuleks teadlastel ning parimatel asjatundjatel tuleviku jaoks analüüsida, et koroonapandeemia ajal tehtud võimalike vigade osas oleks tulevikus teada, mida võiks teha paremini.

Riigikogu sotsiaalkomisjon otsustas oma 24.01.2023 istungil mitte nõustuda esitatud kollektiivse pöördumisega (Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 15212 lõige 4).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helmen Kütt
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee